JAARVERSLAG 2021

VOEDSELBANK
Amsterdam

www.voedselbank.org

INLEIDING **3**

1. ORGANISATIE EN BESTUUR VOEDSELBANK AMSTERDAM **4**

2. TERUGBLIK **5**

3. VOEDSELBANK AMSTERDAM IN CIJFERS **12**

4 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN **15**

5 SAMENVATTING JAARREKENING 2021 ..... **17**

6 VOORUITBLIK EN BEGROTING 2022 ..... **18**

INLEIDING

In dit jaarverslag 2021 vindt u de belangrijkste ontwikkelingen van de Stichting Voedselbank Steunpunt Amsterdam (beter bekend als Voedselbank Amsterdam) en de toelichting op de jaarrekening.

Voedselbank Amsterdam (VBA) heeft, in lijn met Voedselbanken Nederland, als belangrijkste doel: mensen van voedsel te voorzien die dat (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen. Wij doen dit door het inzamelen van voedsel van derden waarmee wij ook voedselverspilling tegengaan. Naast het bieden van hulp aan Amsterdammers die onder de armoedegrens leven, functioneren wij ook als distributiecentrum voor achttien voedselbanken in de provincies Noord-Holland en Flevoland.

Kernwaarden van VBA zijn onder andere het werken met vrijwilligers, neutraal en onafhankelijk zijn ('burgers voor burgers') en het verstrekte voedsel hoofdzakelijk verkrijgen via donaties. Ook schenkt VBA voedsel zonder financiële tegenprestatie. Geld is nodig voor o.a. huisvesting, logistiek en kantoorkosten. Een derde van deze kosten wordt gedekt door gemeentelijke subsidie. De overige inkomsten komen uit giften en fondsen van de landelijke koepel Voedselbanken Nederland, de gemeente Amsterdam en donateurs.

Na alle uitdagingen waarmee we als VBA in 2020 te maken hadden, kwamen in 2021 in een relatief rustiger vaarwater terecht. Aan de exponentiële toename van het aantal klanten zoals we dat in 2020 zagen kwam een einde. De stijging van het aantal mensen dat een beroep deed op onze voedselhulp vlakte in de eerste maanden van het jaar af om vervolgens te dalen tot – naar verwachting – een structureel hoger niveau dan voor het begin van de pandemie. Kenmerkend voor dit jaar was de krappere arbeidsmarkt waardoor het vinden en behouden van vrijwilligers een nóg grotere uitdaging was met als stille getuigen de vaak lang openstaande vacatures voor met name leidinggevende functies.

Met de enthousiaste inzet van onze vrijwilligers en de onmisbare hulp van stadsgenoten, de gemeente Amsterdam, bedrijven en lokale organisaties zijn wij er ook dit jaar in geslaagd om 93.000 voedselkratjes met in totaal ruim 2 miljoen producten naar Amsterdammers die onder de armoedegrens leven te brengen. Daarbij hebben wij ook onze taak als regionaal distributiecentrum voor de aangesloten voedselbanken in Noord-Holland en Flevoland naar behoren kunnen uitoefenen.

1. ORGANISATIE EN BESTUUR VOEDSELBANK AMSTERDAM

Het bestuursmodel van Voedselbank Amsterdam bestaat uit een ‘one-tier board’ waarin naast drie toezichthoudende bestuursleden ook vier uitvoerende bestuursleden zitting hebben. De laatstgenoemden zijn ook verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en hebben regelmatig onderling overleg. Het bestuur komt elke zes weken in vergadering bijeen. Daarnaast nemen bestuursleden deel aan de landelijke en regionale ledenvergaderingen van de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken.

Met de toetreding van Marlies van Elst en Max van Engen als respectievelijk uitvoerend en toezichthoudend bestuurslid was het bestuur eind 2021 compleet.

Eind 2021 was de samenstelling van het bestuur als volgt: Rutger Koopmans (voorzitter), Freek Wessels (penningmeester), Max van Engen (secretaris) en uitvoerende bestuurders Michel Sanders (Bedrijfsvoering, Logistiek en Financiën), Hans Teunissen (Klanten, Intake en Uitgifte), Tineke de Haan (Vrijwilligerszaken) en Marlies van Elst (Fondsen en Inzamelingsacties).

2. TERUGBLIK

Impact corona

In 2020 kreeg VBA te maken met een exponentiële toename van ruim 40 procent van het aantal mensen dat een beroep deed op onze voedselhulp. Dit jaar zagen we gedurende de eerste maanden een afvlakking van het aantal nieuwe klanten en vervolgens een daling van het aantal bestaande klanten. Dat laatste was een direct gevolg van het opstarten van de herintakes die door de pandemie tijdelijk stil waren komen te liggen. Ondanks dat het totale aantal huishoudens dat wekelijks een beroep deed op onze voedselhulp in 2020 afnam, is het nog altijd hoger dan voor de coronacrisis.

Normbedrag

Om te beoordelen of iemand in aanmerking komt voor een voedselpakket, hanteert VBA de landelijke regels en criteria van Vereniging van Nederlandse Voedselbanken. De toelatingsnormen zijn in 2021 ongewijzigd ten opzichte van 2020. Het normbedrag voor een alleenstaande zonder kinderen is 230 euro (het basisbedrag van 135 euro en 95 euro per persoon). Voor ieder extra gezinslid komt er 95 euro bij. Voor een gezin met twee kinderen is het normbedrag dus 420 euro per maand. Mensen die aantoonbaar minder per maand overhouden voor eten en kleding dan het normbedrag kunnen een beroep doen op de Voedselbank Amsterdam.

Uitgiftepunten

Om de wekelijkse uitgifte te verzorgen beschikt VBA over elf uitgiftepunten (10 'traditionele' uitgiftepunten en VoedselMarkt Zuid) verspreid over de stad. Op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag vinden er op meerdere plekken in de stad uitgiften van voedselkratjes plaats. Behalve VoedselMarkt Zuid, hebben deze uitgiftepunten een pop-upachtige aard en maken gebruik van locaties zoals kerken en buurthuizen. Op elk uitgiftepunt werkt een team van 15 à 20 vrijwilligers onder leiding van een coördinator om de uitgifte goed te laten verlopen.

Vanzelfsprekend heeft de uitgifte gedurende het gehele jaar plaatsgevonden met inachtneming van de coronamaatregelen (afstand houden, voldoende ventilatie, mondkapjes etc.). Dit heeft niet alleen het nodig van vrijwilligers gevraagd, maar ook van klanten. Zo moesten we het 'gezamenlijk koffiedrinken', een belangrijk sociaal aspect van de uitgiften, ook dit jaar opschorten. Veel klanten geven aan dit te missen. Het afgelopen jaar hebben klanten regelmatig mondkapjes en zelftesten in hun pakket ontvangen. Voor zover bekend zijn er geen besmettingsuitbraken geweest bij de uitgiftenpunten.

Net als vorig jaar zijn alle uitgiftenpunten het gehele jaar geopend geweest. Dit geldt ook voor de VoedselMarkt Zuid dat door een verruiming van de openingstijden erin is geslaagd wekelijks alle klanten hun boodschappen te laten doen.

Medio 2021 is het supermarktconcept in Zuid geëvalueerd onder regie van Deloitte. Hoofdconclusies zijn dat de klantbeleving en -waardering zeer hoog zijn. Een grote meerderheid van de klanten ervaart het als buitengewoon prettig om zelf een keuze te kunnen maken in het aanbod. Ook blijkt dat het concept een ander soort leveranciers aan zich bindt dan het distributiecentrum. De geringe afstand maakt het voor kleinere, lokale ondernemers mogelijk om voedselproducten tegen de houdbaarheidsdatum nog dezelfde dag in de schappen te hebben liggen. Duidelijk is wel dat voorwaarde voor het voedselmarktconcept een permanente locatie is. Daarbij vraagt het om aanzienlijk meer bemensing dan een traditioneel uitgiftepunt. Maar ondanks de krappe arbeidsmarkt en het tekort aan vrijwilligers in het algemeen was er dit jaar voldoende animo voor vrijwilligersfuncties bij de VoedselMarkt Zuid.

Op basis van de uitkomsten van de evaluatie heeft het VBA-bestuur besloten om het supermarktconcept verder uit te rollen in de stad. Wij gaan dan ook actief op zoek naar kansen en mogelijkheden om samenwerkingsverbanden aan te gaan met andere organisaties met het doel om uiteindelijk in alle stadsdelen een uitgiftepunt gebaseerd op het voedselmarktconcept te realiseren. Aandachtspunten hierbij zijn de bereikbaarheid van de locatie, zeker in het geval er meerdere uitgiftepunten samengevoegd worden. Daarnaast liggen de operationele kosten van het concept structureel hoger. Om het financieel mogelijk te maken, streven wij dan ook naar een duurzame samenwerking met (buurt)organisaties die zich ook op onze doelgroep richten.

Gebied	**Uitgiftepunt**
Centrum	Marnixstraat
West	Bos en Lommer
Nieuw-West	Geuzenveld/Slotermeer
West	De Baarsjes
Oost	Buurthuis Archipel
Noord	‘Hoop voor Noord’
Noord	De Ark
Zuid	Lutmastraat
Nieuw-West	Osdorp
Zuidoost	Bonte Kraai
Zuidoost	Holendrechtplein

Tabel 2.1 Overzicht uitgiftepunten

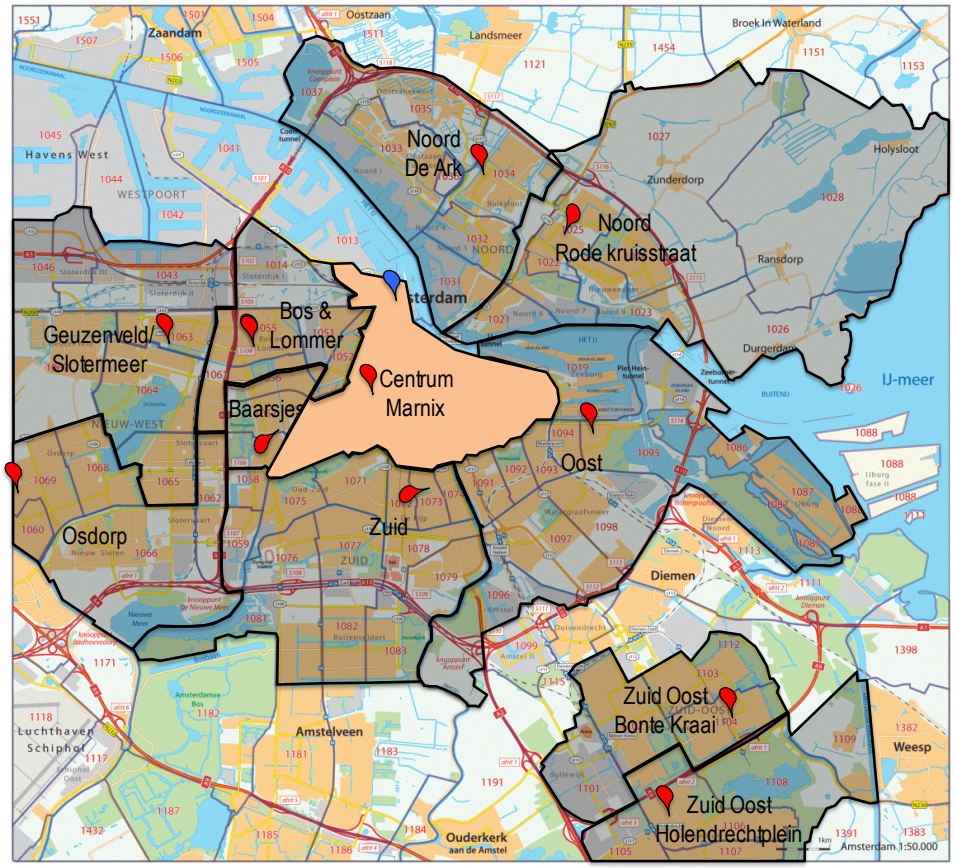

Kaart 2.2 De elf uitgiftepunten verspreid door de stad

Intake

Om te bepalen of mensen (nog steeds) in aanmerking komen voor een voedselpakket doorlopen klanten op gezette momenten een (her)intake. In maart 2020 is dit proces vanwege de noodzakelijke borging ondanks de pandemie bij de Buurtteams (voorheen Maatschappelijk Dienstverleners) komen te liggen. In 2021 hebben VBA en de Buurtteams besloten de (her)intakes structureel over te hevelen naar de Buurtteams. In de praktijk blijkt dit namelijk veel voordeel te op te leveren. Voor de klant, vaak al bekend met het Buurtteam, biedt de huidige procedure een laagdrempelige mogelijkheid om voedselhulp aan te vragen en – waar nodig – ook andere hulpvragen neer te leggen. Voor het Buurtteam geeft het de mogelijkheid om – in het kader van vroegtijdige signalering – in contact te komen met de klant en ook andere vormen van begeleiding of hulp in te zetten. Mede gezien de prettige samenwerking tussen VBA en de Buurtteams is de procesoverdracht soepel verlopen.

Het herintakeproces dat vanwege corona vorig jaar nagenoeg stil is komen te liggen, is dit jaar weer opgestart. Van het totaal aantal achterstallige herintakes heeft dit jaar ruim 66 procent ook daadwerkelijk plaatsgevonden. De overige 34 procent achterstallig herintakes zal in het eerste

kwartaal van 2022 worden gepland. Klanten die in het nieuwe jaar een intake doen, melden zich – zodra de datum van de herintake in zicht komt – bij het desbetreffende Buurtteam voor een herintake. Daarmee keren we terug naar het proces van voor de pandemie waarbij de klant zelf het initiatief neemt voor de herintake.

Vanwege de coronacrisis zijn vorig jaar klanten in aanmerking gekomen voor voedselhulp via een 'intake light'. Dit was noodzakelijk vanwege de grote toename in aanvragen. Dit jaar bleken bij de financiële toetsing tijdens de herintakes veel klanten boven het normbedrag uit te komen waardoor zij niet langer in aanmerking komen voor een voedselpakket. Voor een deel is de daling dan ook te verklaren door het opstarten van de herintakes.

Naast de Buurtteams, melden zich ook mensen die in aanmerking willen komen voor een voedselpakket bij het Rode Kruis. Met deze organisatie blijven wij in overleg om mensen die nu gebruik maken van informele voedselinitiatieven en gedocumenteerd zijn, te begeleiden naar VBA.

Human resource

Bij VBA werken ruim 400 vaste vrijwilligers waarvan 255 bij de uitgiftepunten en 155 in het distributiecentrum/hoofdkantoor. De krappe arbeidsmarkt maakt het werven van vrijwilligers uitdagend. Met name het vinden van vrijwilligers voor leidinggevende en staffuncties in het distributiecentrum/hoofdkantoor blijkt in deze markt lastig.

Om de continuïteit en kennis van onze logistieke processen te kunnen waarborgen en te optimaliseren hebben we vorig jaar tijdelijk twee gesponsorde coördinerende functies gecreëerd. Maar we blijven wat we in de kern zijn: een vrijwilligersorganisatie.

Mensen willen graag vrijwilligerswerk doen, maar voor een beperkt aantal uren. Voor de loods en de uitgiftepunten melden zich dan ook voldoende vrijwilligers. Naast deze vaste vrijwilligers die wekelijks minimaal vier uur bij VBA werken, is er ook een flexibele schil. Deze vrijwilligers worden ingezet voor o.a. het inpakken van de kratjes en het sorteren van voedsel: processen die met iemand met minimale instructie en onder begeleiding kan uitvoeren. Gemiddeld gaat het om zo'n 30 vrijwilligers per week. Wij werven deze flexvrijwilligers via NL Cares, een organisatie die flexibel vrijwilligerswerk faciliteert voor individuen, en via ons Corporate Flex Programma. Dit programma is bestemd voor bedrijven met die vanuit hun MVO-beleid medewerkers de mogelijkheid bieden om een aantal uren per jaar vrijwilligerswerk te doen. Vanwege de coronamaatregelen en verplicht thuiswerken hebben we deze mogelijkheid anderhalf jaar lang stopgezet. Ondertussen zijn de

flexibele vrijwilligersplekken opgevuld via NL Cares. In september 2021 zijn we weer, onder grote belangstelling van bedrijven, van start gegaan met het Corporate Flex Programma.

Ondanks de nodige uitdagingen met betrekking tot corona, heeft human resource zo veel mogelijk getracht de trainingen zoals rijstijltrainingen doorgang te laten vinden. Met de chauffeurs zijn afspraken gemaakt over de rechten en plichten met het doel schades te verminderen.

Het doelgroepenbeleid waarbij VBA streeft naar een samenstelling van het vrijwilligersbestand dat zoveel mogelijk een afspiegeling is van de Amsterdamse samenleving heeft verder vorm gekregen. Zo heeft VBA o.a. afspraken gemaakt over plaatsing van vrijwilligers met de gemeente Amsterdam (statushouders, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, werkervaringsplekken), ROC's (stagiaires) en de reclassering (mensen met taakstraffen),

Voedselveiligheid

Voedselveiligheid heeft ook in 2021 onze constante aandacht gehad en is onderdeel van een continue verbetercyclus. In 2021 heeft SENSZ Voedselveiligheid ons kwaliteitssysteem opnieuw gekeurd en de certificatie verlengd. Onze score was 8.8 op een schaal van 10. Deze hoge score is mede te danken aan het feit dat de voedselveiligheid in de loods en bij de uitgiftepunten wordt geborgd door stabiele teams van vrijwilligers die inmiddels veel kennis hebben vergaard met betrekking tot dit onderwerp. Bij ons interne meldpunt voor voedselveiligheidsaspecten is het aantal klachten dan ook gedaald van 26 in 2020 naar 8 in 2021.

Dit jaar hebben we nagenoeg geen last gehad van ongedierte en in de loods en bij de uitgiftepunten. Dit is mede te danken aan een goede samenwerking met het ongediertebestrijdingsbedrijf dat wij in de arm hebben genomen.

Met het oog op de coronamaatregelen waren we genoodzaakt om ook in 2021 de BHV-opfriscursus tot nader order uit te stellen.

Voedselwerving

VBA is een aanbod gestuurde organisatie die voor de voedselvoorziening aan haar klanten afhankelijk is van donaties en voedseloverschotten van derden. Het grootste deel van de voedselwerving komt van grote leveranciers zoals supermarktketens en voedselproducenten waarmee op lokaal of regionaal niveau afspraken zijn gemaakt door VBA of op landelijk niveau door de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken.

Droge kruidenierswaren zoals pasta, rijst en olie komen via deze routes niet vaak binnen omdat van deze producten de houdbaarheid minder snel verstrijkt. Daarom organiseert VBA inzamelingsacties voor dit soort producten bij bijvoorbeeld lokale supermarkten, scholen en bedrijven (zie Voedselinzamelingsacties).

De afgelopen jaren krijgt VBA in toenemende mate te maken met een afnemend aanbod. Enerzijds komt dit door de steeds groter wordende maatschappelijke bewustwording met betrekking tot duurzaamheid en voedselverspilling. Bij producenten, leveranciers en supermarkten leidt dit bijvoorbeeld tot een nauwkeuriger inkoopbeleid en het eerder afprijzen van producten met een beperkte houdbaarheidsdatum. Daarnaast komen er steeds meer partijen op de markt die zich richten op het tegengaan van voedselverspilling. Voorbeelden zijn BuurtBuik, een organisatie die gratis maaltijden verstrekt, gemaakt van voedsel dat ze ophalen bij supermarkten en horecagelegenheden, en Too Good To Go, een app die consumenten koppelt aan winkels en restaurants die aan het einde van de dag eten overhouden.

Om de fluctuaties in het wisselende aanbod het hoofd te kunnen bieden en klanten wekelijks te kunnen blijven voorzien van een volledig voedselpakket is VBA er in 2020 toe overgegaan om – indien nodig - voedsel in te kopen. Over het algemeen betreft het de inkoop van lang houdbare producten zoals rijst, pasta en conserven. Om het aanbod van voedsel op peil te houden hebben we in 2021 5 procent van de totale hoeveelheid voedselproducten aangekocht.

Zoals duidelijk is, biedt het dynamisch samenspel van vraag en aanbod ons de nodige uitdagingen. Naast het inkopen van voedsel, heeft VBA ingezet op het vergroten van het netwerk van met name lokale leveranciers zoals telers, kleine fabrieken en importeurs. Met name kleine, lokale ondernemers zijn eenvoudiger aan ons te binnen via het voedselmarktconcept.

Voedselinzamelingsacties

Dit jaar konden onze maandelijkse inzamelingsacties in supermarkten als vanouds plaatsvinden en hebben we onze vrijwilligerspool hiervoor weten uit te breiden. Deze acties zorgen voor een gestage stroom aan lang houdbare producten. Naast deze inzamelingen organiseren supermarkten ook zelf inzamelingsacties zowel landelijk als lokaal. Zo heeft een regionale supermarktketen dit jaar een actie met barcodes gedaan waarbij ruim 100.000 producten zijn opgehaald. Supermarktklanten kunnen door het scannen van barcodes een of meerdere producten ‘virtueel’ bij de kassa afrekenen. De

gescande producten van alle deelnemende supermarkten worden dan opgeteld waarna de desbetreffende producten vanuit hun centrale magazijn aan VBA worden overhandigd.

Ook dit jaar speelde het fenomeen 'thuiswerken' ons parten bij het organiseren van kerstinzamelingsacties bij bedrijven. De lage opbrengst bij bedrijven is grotendeels gecompenseerd door de 25 procent hogere opbrengst bij scholen

Fondsenwerving

De coronacrisis heeft het maatschappelijk belang van voedselhulp en voedselbanken naar de oppervlakte gebracht. Veel mensen en organisaties raakten doordrongen van de noodzaak voedsel te verschaffen aan mensen die onder de armoedegrens leven. Wij zien dit ook in 2021 terug, want hoewel het bedrag dat door bedrijven en particulieren is gedoneerd in 2021 bijna 40 procent lager ligt dan in 2020, ligt het nog steeds ruim boven het niveau van 2019.

Een derde van de baten kwam dit jaar van particulieren. Bijna de helft hiervan ontvingen wij via de donatiebutton op onze website. Hierbij kunnen mensen ook aangeven of ze een éénmalige of periodiek terugkerende gift willen doen. De verhouding tussen éénmalige en terugkerende giften via de website was qua totaalbedrag in 2021 gelijk.

Een aantal particuliere en zakelijke donateurs oormerkt hun gift. Zo zijn er donateurs die met hun gift de financiering van de nieuwe koelvriesruimte in het distributiecentrum mogelijk hebben gemaakt en neemt een andere donateur de brandstof voor onze vrachtwagens voor zijn rekening.

Het zwaartepunt van de donaties lag, zoals gebruikelijk, in de maand december. Van zowel bedrijven als particulieren ontvingen wij in die maand de meeste giften. Niet geoormerkte gelden wenden wij aan voor de lopende exploitatie en – indien nodig – voedsel.

3. VOEDSELBANK AMSTERDAM IN CIJFERS

Verloop aantal huishoudens 2019-2021

Zoals bekend liet 2020 een exponentiële stijging van klanten zien die doorliep tot januari 2021. Daarna vlakte de groei af, maar bleef het aantal klanten hoog. Medio 2021 zette een daling in. De verklaring voor de daling ligt in het feit dat medio 2021 de Buurtteams zijn begonnen met de herintakes waardoor een – groot - aantal bestaande klanten niet langer in aanmerking kwam voor een pakket. In 2021 is het aantal huishoudens gedaald met 19 procent.

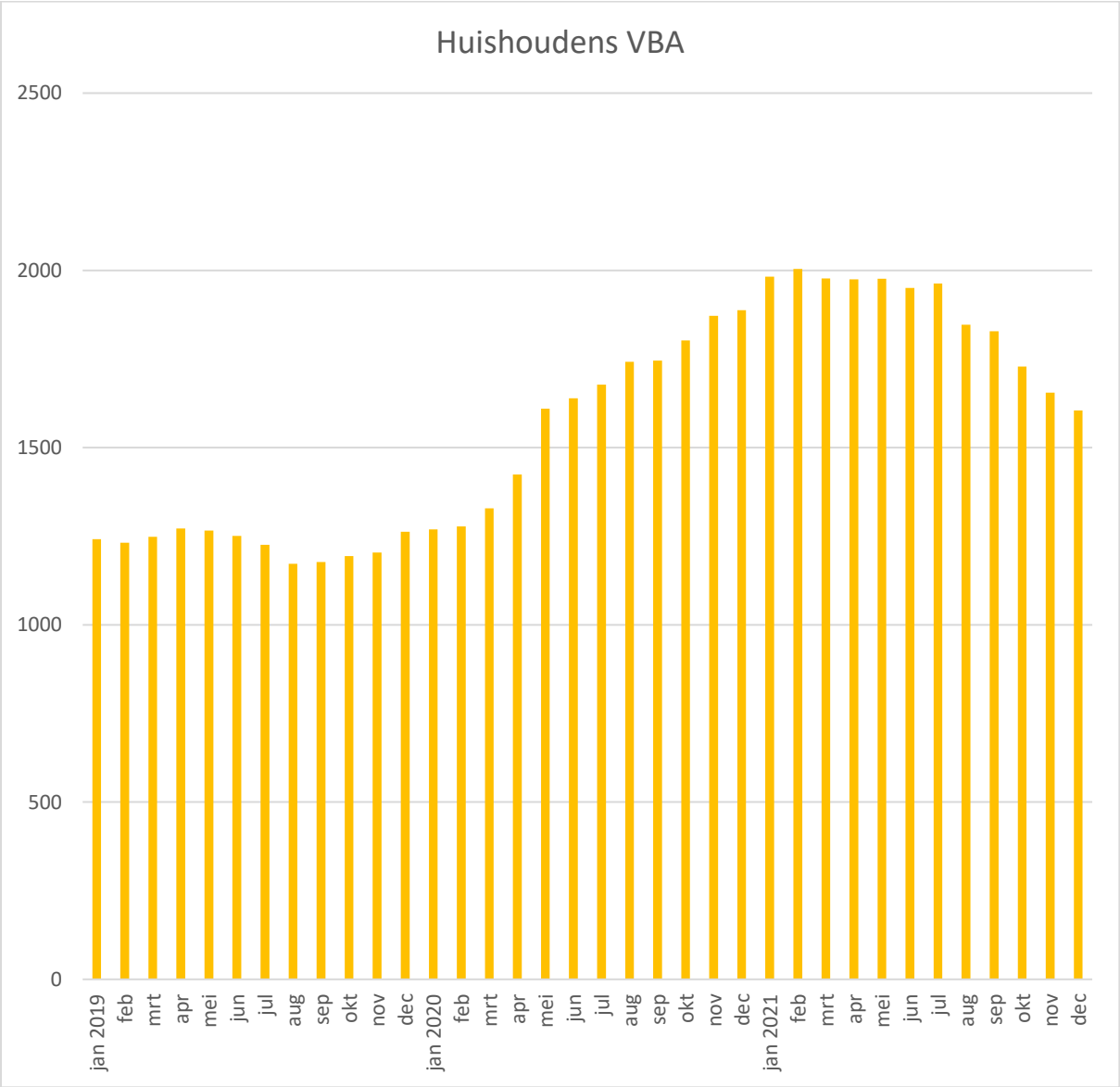

3.1 Huishoudens die klant zijn van VBA 2019-2021

(Data: rapportage 2 december 2021)

De volgende grafiek laat het aantal klanten per maand zien dat voedselhulp heeft gekregen van VBA. De daling die ingezet is in augustus houdt direct verband met het opstarten van de herintakeprocedure.

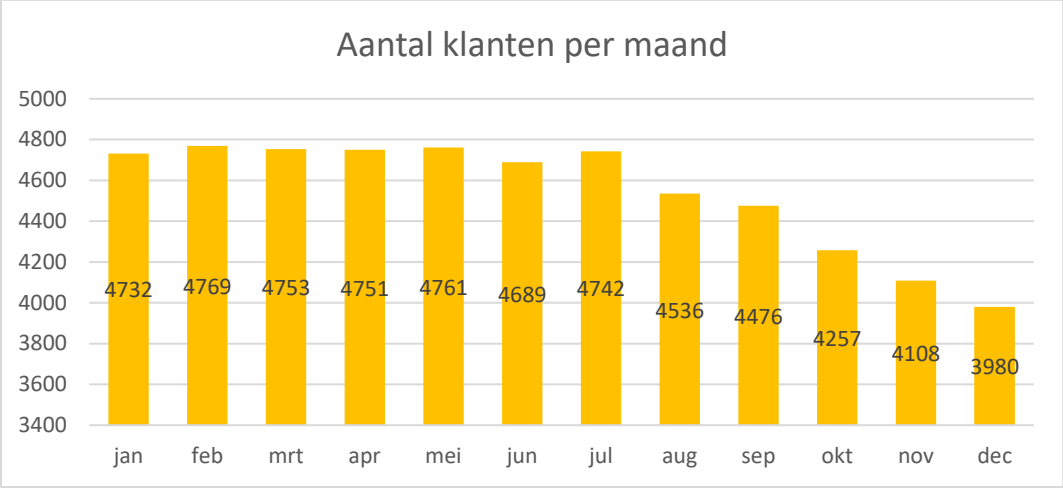

3.2. Totaal aantal personen dat klant is per maand in 2021.

(Data: rapportage 2 december 2021)

Aantal huishoudens per uitgiftepunt

Centrum (Marnixstraat) en Zuid (VoedselMarkt) zijn met respectievelijk 233 en 232 klanten de grootste uitgiftepunten. Beide hebben dan ook meerdere uitgiftedagen om de uitgifte in goede banen te kunnen leiden.

Uitgiftepunten	Januari 2021	December 2021
Centrum (Marnixstraat)	291	233
West (Bos en Lommer)	147	100
Nieuw-West (Geuzenveld-Slotermeer)	136	92
West (De Baarsjes)	76	40
Oost (Buurthuis Archipel)	192	153
Noord (Hoop voor Noord)	172	134
Noord (De Ark)	226	181
Zuid (Lutmastraat)	238	232
Nieuw-West (Osdorp)	147	108
Zuidoost (Bonte Kraai)	210	205
Zuidoost (Holendrechtplein)	112	124
Totaal	**1947**	**1602**

3.3 Totaal aantal huishoudens dat voedselhulp ontvangt van VBA per uitgiftepunt.

(Data: rapportage 2 december 2021)

Demografische gegevens klanten

De klantenbestanden van de verschillende uitgiftenpunten laten de nodige verschillen in demografische gegevens zien. Zo zijn bestaat het grootste deel van de klanthuishoudens In het Centrum en Bos & Lommer uit alleenstaanden en is dit in Noord (De Ark) met 32 procent het laagst.

Samenstelling huishouden per uitgiftepunt				
Uitgiftepunt	**Alleenstaanden**	**Eenouder-**	**Gezinnen**	**Stellen**
Centrum, Marnixstraat	63%	24%	10%	4%
Nieuw-West: Geuzenveld/Slotermeer	42%	36%	17%	4%
Nieuw-West: Osdorp	34%	36%	26%	4%
Noord: Hoop voor Noord	48%	30%	16%	6%
Noord: de Ark	32%	36%	30%	2%
Oost	41%	33%	24%	3%
West: Bos & Lommer	59%	24%	14%	3%
West: De Baarsjes	40%	38%	20%	3%
Zuid	50%	32%	13%	4%
Zuidoost: Bonte Kraai	38%	43%	17%	1%
Zuidoost: Holendrechtplein	40%	44%	13%	4%
Gemiddeld	**45%**	**34%**	**18%**	**3%**

3.4 Totaal aantal huishoudens dat voedselhulp ontvangt van VBA per uitgiftepunt.

(Data: rapportage 2 december 2021)

Kinderen in huishoudens die klant zijn

Het percentage minderjarige kinderen dat deel uitmaakt van een huishouden dat klant is van VBA is het grootst in Nieuw-West, Osdorp en Zuidoost, Holendrecht (allebei 44 procent) en het kleinst in Bos en Lommer (10 procent). Gemiddeld bestaat 37 procent van de personen die deel uitmaken van een huishouden dat klant is bij VBA uit minderjarige kinderen.

Aantal kinderen dat onderdeel is van huishoudens klanten			
Uitgiftepunt	**Totaal**	**Waarvan**	**Waarvan**
Centrum: Marnixstraat	434	28%	11%
Nieuw-West: Geuzenveld/Slotermeer	235	38%	14%
Nieuw-West: Osdorp	335	44%	14%
Noord: Hoop voor Noord	313	33%	14%
Noord: de Ark	549	41%	15%
Oost	421	35%	19%
West: Bos en Lommer	192	29%	10%
West: De Baarsjes	93	33%	14%
Zuid	500	33%	12%
Zuidoost: Bonte Kraai	561	41%	16%
Zuidoost: Holendrechtplein	347	44%	14%
Totaal/Gemiddeld	**3980**	**37%**	**14%**

3.5 Het aantal kinderen dat onderdeel uitmaakt van een huishouden dat klant is van VBA.

(Data: rapportage 2 december 2021)

4 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Winst en verliesrekening

De totale inkomsten in 2021 bedroegen ruim 1.7 miljoen euro. Dit is een daling van bijna 1 miljoen euro ten opzichte van 2020. Dat de inkomsten aanzienlijk zijn afgenomen, is te verklaren door de exceptionele hoeveelheid donaties in 2020; een direct gevolg van onze Hamsterdammer-campagne tijdens de eerste lockdown. De grootste daling (413.263 euro) is te zien in de particuliere giften (568.010 euro). Hetzelfde geldt voor de inkomsten uit giften van bedrijven; deze daalden met 274.224 euro tot een bedrag van 505.607 euro. Inkomsten uit organisaties zonder winstoogmerk zijn bijna gehalveerd tot ruim 325.149 euro. De subsidie van de gemeente Amsterdam is min of meer gelijk gebleven.

De totale kosten van de organisatie zijn gestegen met bijna 20.000 euro, een op het eerste gezicht beperkte stijging ten opzichte van vorig jaar. Als we de kosten nader bekijken zien we echter dat deze stijging binnen de perken wordt gehouden door een aantal eenmalige kostenbesparingen. We zien dan ook dat de jaarlijks terugkerende kosten meegroeien met het aantal klanten. De grootste stijging in kosten komt voort uit extra huisvestingskosten als gevolg van de huur van extra loodsruimte en het tijdelijk invullen van cruciale, operationele functies. Ook zijn door het grotere aantal huishoudens de logistieke kosten verder opgelopen tot bijna 55.000 euro, een stijging van ruim 80 procent. Daarnaast zijn de vrijwilligerskosten (o.a. reiskosten, kerstpakketten, werving, scholing en opleiding) voor de ruim 400 vrijwilligers gestegen tot bijna 65.000 euro. Kantoorkosten en financiële lasten (negatieve rente) zijn ook relatief fors gestegen, beiden met ongeveer 8.000 euro. De kosten van de uitgiftepunten zijn min of meer gelijk gebleven. Kostenverlagingen zijn er ook geweest. In 2021 is voor ruim 130.000 euro minder voedsel ingekocht dan in 2020. Deze kosten worden afgeboekt op de daarvoor bestemde reserves. De kosten voor fondsenwerving waren 23.000 euro minder.

Geconcludeerd kan worden dat de stijging van het aantal klanten heeft geleid tot een hogere kostenbasis in zowel huisvesting, vrijwilligers als logistiek. Al met al is in 2021 een resultaat geboekt van 754.907 euro. Wij beoordelen het resultaat als hoog, maar wenselijk omdat de mogelijkheid biedt de balans- en liquiditeitspositie te versterken waarmee we de (niet altijd voorspelbare) toekomstige uitdagingen het hoofd kunnen bieden.

Balans en resultaat

Uit het resultaat van 754.907 euro worden net als in voorgaande jaren een aantal specifieke reserves aangelegd.

- Het bestuur heeft 40.000 euro geoormerkt voor de voltooiing van de bouw van de nieuwe koelvriesinstallatie ter vervanging van de huidige.
- Een bedrag van 153.935 euro is gereserveerd voor de - tijdelijke - invulling van operationele functies om de continuïteit van de logistieke processen te waarborgen. Het besluit om hiervoor een reserve aan te leggen is in 2020 genomen door het VBA-bestuur na uitvoerig overleg en afstemming met alle betrokken in- en externe stakeholders.
- Een bedrag van 90.000 euro is gereserveerd voor de aanschaf van een elektrische vrachtauto. Door de grotere volumes is het noodzakelijk het wagenpark (duurzaam) uit te breiden.
- Het resterende resultaat van afgerond 480.000 euro wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Dit levert een continuïteitsreserve op die past binnen het risico-acceptatiebeleid van het bestuur

Door de positieve resultaten van de afgelopen twee boekjaren en ook de nog te besteden bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen beschikt VBA over een relatief hoog banksaldo. Over dit banksaldo betalen we negatieve rente betalen. Uit risico-overwegingen heeft het VBA-bestuur besloten geen alternatieve beleggingsvormen aan te gaan. Gezien de huidige inflatie wordt wel gestreefd naar spoedige besteding aan de daarvoor aangelegde reserves.

5 SAMENVATTING JAARREKENING 2021

De accountant (The Audit Generation) is gegeven zijn accountantsverslag van mening dat de grondslagen voor waardering, classificatie en resultaatbepaling die bij het opstellen van de jaarrekening 2021 zijn toegepast, passend en aanvaardbaar zijn. Ook de toelichtingen zijn in overeenstemming met de van toepassing zijnde vereisten van de Nederlandse verslaggevingsregels. De accountant geeft aan dat hij een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

De interne beheersing is in 2021 in positieve zin sterk ontwikkeld. Alle verbeterpunten uit het vorige boekjaar zijn opgepakt en voor de lange termijn geborgd in de organisatie. Op basis hiervan heeft de accountant voor 2021 een volledig goedkeurende verklaring afgegeven.

6 VOORUITBLIK EN BEGROTING 2022

Vooralsnog zijn wij in de begroting voor 2022 uitgegaan van een totaal netto inkomstenpost van 1 miljoen euro. Met name de inkomsten uit giften van particulieren en bedrijven zijn in vergelijking tot 2021 conservatief ingeschat. Een conservatieve inkomstenbegroting geeft naar onze mening een solide vertrekpositie voor het nieuwe boekjaar.

Ook de kostenkant is conservatief maar realistisch ingeschat. De huisvestingskosten en de exploitatie van de uitgiftepunten laten een stijging zien. Dit is een gevolg van de huur voor de uitbreiding van onze loods in de Houthavens en de uitrol van het voedselmarktconcept. Door het tekort aan vrijwilligers is de verwachting dat er meer expertise ingehuurd zal moeten worden.

Wij streven, overeenkomstig met de verwachtingen, naar een nettoresultaat van nul aan het einde van het boekjaar 2022. Periodiek zal de begroting worden bijgesteld op basis van laatste inzichten en ontwikkelingen.